

DOODSLUST

DOODSLUST

LUUK HOEDEMAEKERS

*‘De pracht van een mooie zonsondergang stemt mij triest door zijn
schoonheid. Als ik er een meemaak, zeg ik altijd: wat moet iemand
die gelukkig is zich blij voelen bij het zien van zoiets!’*

(Fernando Pessoa)

‘Een goed verhaal hoeft niet waar te zijn’, is de lijfspreuk van een rasverteller. Ook mijn verhaal is niet waar. Alle namen, plaatsen en gebeurtenissen in deze roman zijn verzonnen. Al zijn sommige plaatsen of gebouwen misschien ergens herkenbaar, dan nog heb ik ze met mijn fantasie geretoucheerd in tijd en ruimte. Personen daarentegen die menen zichzelf of anderen in de personages te herkennen, dwalen helemaal en hebben een nog grotere fantasie dan de auteur zelf. Alle personages zijn uitsluitend uit mijn verbeelding komen aanwaaien.

‘Doodslust’ bestaat uit veertien hoofdstukken, veertien staties, die allemaal overeenstemmen met één maand uit de periode van veertien maanden – vanaf januari 2020 tot en met februari 2021 – waarin het verhaal zich afspeelt. Omwille van de spanningsopbouw zijn deze maanden, deze staties, soms flink door elkaar gehusseld. Wil je de ‘kruisweg’ van het hoofdpersonage toch chronologisch lezen, dan begin je bij de eerste statie en eindig je bij de veertiende. Concreet betekent dit dat je de hoofdstukken dan in deze volgorde moet lezen: 2-4-6-8-1-3-5-7-10-9-11-12-13-14.

Schrijver: Luuk Hoedemaekers

ISBN:9789464807134

© Luuk Hoedemaekers

HOOFDSTUK I.

VIJFDE STATIE
DE KRUISDRAGING

MEI 2020

AVARITIA – HEBZUCHT

ANDREAS DE CUYPER (1956-2020)
MAKELAAR/PROJECTONTWIKKELAAR

DINSDAG 19 MEI 2020

Het gietijzeren bad stond bijna centraal tegen de lange wand in de smalle en verder zo goed als lege kamer. De bronzen steunen waarop het rustte – leeuwenpoten, dacht Zoë – lieten antieke dege-lijkheid uitschijnen, maar toen ze naderbij kwam en de scheuren in het email aan de binnenkant van de kuip opmerkte, en de vele roest-plekken, vooral rond kranen en afvoer, moest ze die eerste indruk echter al snel weer bijstellen. In het bad lag een man, verkrampd in de dood, een man met het lijf van een verwaarloosde kettinghond. Magerte van jaren had zijn lichaam getekend, knoken en ribben scheurden nog net niet door het grijsgrauwe vel. Een laatste grijns ontblootte gele, slecht verzorgde tanden en onbewoonde ogen staarden in het niets, vanuit het al even vale, in angst en pijn ver- trokken doodskopgelaat, een gelaat dat verder ontsierd werd door een bleekbruin snorretje dat overigens de enige beharing op het li- chaam vormde en dat waarschijnlijk al een leven lang slap en karak- terloos tussen neus en bovenlip hing, als een doodzieke rat die zich met haar laatste krachten naar een afgelegen plekje gesleept had om daar ooit eenzaam te sterven.

‘Waarom is het bad halfleeg?’, vroeg hoofdinspecteur Zoë Wolff van de federale politie.

‘Als je Andreas De Cuyper gekend zou hebben, dan zou je weten dat het bad voor hem halfvol moet zijn geweest’, antwoordde Chris- tiaan Reynders, haar collega van de lokale, gevat.

‘Aha, hij was dus een optimist?’

‘Ik vrees dat hij vooral een vrek was.’

‘Als hij een topsporter was, dan zou ik zeggen dat hij scherp stond,’ kwam inspecteur Frank Rejeck tussen, ‘heel scherp.’ Frank Rejeck was een fervent wielervriend.

‘Maar De Cuyper was allesbehalve een topsporter’, gromde Reyn- ders.

‘Wat was hij dan wel?’, vroeg Zoë beroepsnieuwsgierig.

‘Grootgrondbezitter, makelaar en projectontwikkelaar,’ antwoordde Reynders, ‘maar hij was vooral wolf en teek.’

‘Oei.’ Zoë haalde verbaasd een wenkbrauw op en keek haar collega vragend aan.

‘De Cuyper was een huisjesmelker’, verduidelijkte de hoofdinspecteur.

‘En hij was niet erg geliefd’, voegde inspecteur Jana Vermeersch daaraan toe. ‘Ik heb zelf nog tot voor kort een veel te duur krot van hem gehuurd, ik kan het weten.’

‘Dan zal hij dus heel wat vijanden hebben gehad’, opperde inspecteur Rejeck.

‘De vader ligt uiteraard naast hem’, murmelde gerechtsdokter Urbain Witters op de hem eigen, bijna onverstanebare, manier. Een mysterieuze stembandziekte in de puberteit had ertoe geleid dat de dokter eerder als een zieke, hese germ klonk dan als de man van middelbare leeftijd die hij in werkelijkheid was. Naast het lichaam van de dode ondernemer dreef een verchromde broodrooster waaruit zwart verbrande kruimels, waarschijnlijk eeuwenoud, losgevoekt waren. ‘Elektrocucie, zonder twijfel’, ging de dokter verder, overigens geheel tegen zijn anders zo voorzichtige aard in.

‘Jana, laat jouw bovenlicht eens schijnen over deze zaak’, probeerde hoofdinspecteur Reynders met een knipoog naar de federale collega’s zijn inspecteur uit haar kot te lokken.

‘Het kan een ongeval geweest zijn’, opperde deze voorzichtig.

‘En wie heeft dan de stekker uit het stopcontact gehaald, slimmeke?’, spotte inspecteur Rejeck. ‘De alvermannekens?’

De jonge inspecteur kreeg een vuurrood hoofd. Hoofdinspecteur Reynders kon een lachje maar moeilijk onderdrukken. Hij had het niet zo begrepen op zijn jongere collega. Jana Vermeersch was een lief kind, dat wel, maar dan van een generatie waar Christiaan bijzonder weinig voeling mee had, een generatie die er in zijn ogen maar wat op los neukte en die naar muziek luisterde die er in feite geen was.

‘Sorry, dat was stom van me’, mompelde Jana.

‘Misschien degene die haar gevonden heeft?’, probeerde Zoë haar vrouwelijke collega een beetje uit de wind te zetten.

‘No way,’ antwoordde Reynders onmiddellijk, ‘want dat was ikzelf. Rob Cretskens, de bediende van het immobiliënkantoor van De Cuyper had me gebeld en gevraagd om eens te gaan kijken. Hij was ongerust omdat zijn baas nog niet was komen opdagen.’

‘Trouwens, met dat snoetje van de broodrooster geraak je vanaf het stopcontact nooit tot aan het bad’, merkte Frank Rejeck fijntjes op. ‘Hij moet een verlengkabel bij zich gehad hebben.’

Zoë kon zich wel voor de kop slaan omdat ze dit zelf nog niet gezien had, maar Frank was nu eenmaal sterk in dat soort dingen. Dat maakte van hem een ideale partner.

‘Waar is die dan?’, vroeg Christiaan Reynders.

‘Meegenomen.’

‘Waarom zou hij dat doen?’, vroeg Reynders weer.

‘Omdat hij wil dat we weten dat hij hem vermoord heeft. Waarom anders?’

‘Misschien omdat hij dom is’, probeerde Jana. ‘Of omdat hij die verlengkabel nog nodig heeft’, voegde ze er stilletjes aan toe.

‘Oh my God’, verzuchtte inspecteur Frank Rejeck, al even stilletjes.

‘Holy shit.’ Zoë schudde het hoofd.

Het werd even stil.

‘Holy shit?’ Inspecteur Jana Vermeersch keek niet-begrijpend naar haar collega’s.

‘Dat betekent dat er nog zullen volgen.’

‘Ik zou geen overhaaste conclusies trekken, Zoë, één dode is meer dan voldoende.’

Hoofdinspecteur Wolff en inspecteur Rejeck begrepen maar al te goed dat de dokter hen alleen maar een hart onder de riem wilde steken.

M. stond tussen de andere nieuwsgierigen achter het blauwwitte lint en keek naar de aan- en aflopende politiemensen, waarvan sommigen in witte pakken. Hij wist dat hij hier eigenlijk niet zou moeten zijn, dat hij uiterst voorzichtig moest zijn, want dat agenten in burger de omstaanders altijd fotografeerden omdat ze wisten dat moordenaars een soms onverklaarbare drang voelden om terug te keren

naar de plaats van hun misdaad, misschien om er de gevolgen van hun daden ook lijfelijk te kunnen zien, te kunnen horen, te kunnen voelen. En toch moest hij hier zijn, niet alleen omdat bijna heel Hemdschote hier stond en zijn afwezigheid hem misschien juist verdacht zou maken, en ook niet om te genieten, dat zeker niet, maar om zichzelf gerust te stellen, om zichzelf ervan te verzekeren dat hij geen bange mensen zag, om de mensen die er waren, vrienden, buren, familieleden zelfs, stilzwijgend toe te schreeuwen dat ze ook helemaal niet bang hoefden te zijn, dat hij geen moordenaar was, toch geen typische, een atypische misschien, een goede moordenaar, een die zich aan de juiste kant van Onze-Lieve-Heer bevond, een die respect, zelfs lof verdiende, geen Marc Dutroux, geen psychopaat, en dat hij, als ze toch bang waren, hun angst wel begreep, dat hij zelf ook bang was, dat hij bijna zijn eigen angst kon ruiken, dat hij bang en onzeker was, bang omdat hij misschien een fout gemaakt had en dat de speurders al snel aan zijn deur zouden staan, bang ook dat hij zijn project niet zou kunnen afwerken. Bang, ja. En onzeker. Maar wie zou niet bang en onzeker zijn na een eerste koelbloedige moord?

De illusie dat hij een goed mens was, had hij opgegeven. Zelfs de illusie dat hij misschien ooit een goed mens geweest was, had hij ondertussen opgegeven. Zijn goed-mens-zijn had zich beperkt tot de jaarlijkse 11.11.11-aalmoes, opgehaald door steeds dezelfde man, het lange haar en de onverzorgde baard ieder jaar iets grijzer en iets dunner, het licht in de ogen ieder jaar iets doffer. De illusie dat hij een goed mens was of het misschien ooit geweest was, had hij moeten opgeven om te doen wat hij wilde doen, om het kruis te dragen dat hij zich had voorgenomen om te dragen: dwars door alle onbegrip en afschuw, die hem ongetwijfeld ten deel zouden vallen, heen, zijn bijdrage leveren aan een betere wereld, onbescheiden weliswaar, maar daarom nog niet zonder belang.

Hij ademde diep in en uit. Probeerde angst en twijfel weg te ademen. Nieuwe gedachten in te ademen. Voor de zoveelste keer. Als je jezelf plezier kon doen met een gedachte, dan mocht je haar vasthouden, stond ze je in de weg, dan moest je haar loslaten, zo had hij het

zichzelf geleerd. Niet onze medemensen maar onze gedachten waren soms onze grootste vijanden. Waren de gemeenste machthebbers. Nieuwe gedachten. Dat hij, door te doen wat hij gedaan had en nog zou gaan doen, een mens van betekenis zou worden. Dat men hem daarom niet mocht tegenhouden. Dat men hem ook niet kon tegenhouden. Dat men bij hem nooit een eerstehands motief zou vinden. Dat men hem dus niet zou vinden. Nog niet. Niet nu. Dat het hem de tijd zou geven die hij nodig had. Zijn eindtijd. Zijn rechtvaardigingstijd. Dat hij zelf zou bepalen wanneer men hem mocht vinden.

Langzaam keerde de rust in zijn hoofd weer en kon hij zich opnieuw aan zijn omgeving wijden. Nee, hij zag geen bange mensen, hij zag eerder nieuwsgierige en onverschillige mensen, hij las hier en daar zelfs wat Schadenfreude van de gezichten, wat spottende tevredenheid zelfs, maar zeker geen angst.

Andreas De Cuyper was dan toch een ideale eerste slachtoffer geweest.

Het politiekantoor waar de onderzoekers vergaderden, lag op de Markt van Hemdschote, gevangen tussen een barbier en een superette, en was alleen dankzij het bordje 'Politie' tegen het raam naast de deur als dusdanig herkenbaar. Het was een grijs en onopvallend gebouw, typisch Hemdschote, want Hemdschote was in alles een grijze gemeente, al eeuwen bestuurd door dynastieën van grijze CVP-politici met grijze gezichten, gekleed in grijze maatpakken, doorgaans met een achtergrond in de veeartsenij. Een typische platelandsgemeente van een voorschoot of twee, drie groot, waar nog een handjevol aardappel- en maïsboeren en aspergetelers woonden en werkten en waar paardenmannen met veel centen de resterende boerderijen hadden opgekocht; waar gepensioneerde bedienden nog steeds hun etagewoningen uit de jaren 70 betrokken en waar voor het overige ambtenaren van allerlei slag, leerkrachten en jonge ICT'ers resideerden in fermettes en pastorijswoningen. Noch in de Europese, noch in de Belgische, noch in de Vlaamse geschiedenis was Hemdschote ooit van enige betekenis geweest.

Noch de Eerste Wereldoorlog, noch de Tweede had er sporen achtergelaten. Zelfs Maurice de Wilde zou in Hemdschote, ondanks zijn fameuze verbetering – ‘Waar waart gij, mijnheer, den zoveelste november van 1943?’ –, geen collaborateur van onder een steen vandaan hebben weten te praten. Er woonden zelfs geen bekende autochtonen of allochtonen in Hemdschote. Op de enkele toegewezen asielzoekers na woonden er zelfs bijna helemaal geen allochtonen in Hemdschote. Hemdschote had dus eigenlijk net zo goed Molenbeersel of Sint-Laureins kunnen heten.

Hoofdinspecteur Christiaan Reynders van de lokale politie van Hemdschote zuchtte diep. Hij had last van zure oprispingen, een ongemak waar ook anderen ten huize Reynders wel eens mee kampen, maar het grote verschil tussen die van hem en die van zijn vrouw was dat die van Arlette de zijne juist uitlokten. De min of meer gedwongen verhuizing van het centrumstadje Broekrode naar de plattelandsgemeente Hemdschote had haar, in Reynders’ eigen woorden, ‘gëcanailiseerd’. ‘Ik ga godverdomme niet in dat kutdorp wonen,’ had Arlette gekrijst, ‘al mijn vriendinnen wonen hier!’ Uiteindelijk was zijn vrouw, na toegevingen van Christiaan in verband met haar maandelijkse toelage uit de ondertussen riante wedde van haar man na zoveel jaren dienst, en na wat vage beloftes over buitenlandse reizen na diens pensionering, gezwicht, maar haar houding ten opzichte van haar man was sindsdien toch enigszins verstoord gebleven. Gina, de labradorteeff van de familie, had minder moeilijk gedaan. De overplaatsing naar Hemdschote was het gevolg geweest van insubordinatief gedrag van de hoofdinspecteur, nu al bijna twee jaar geleden. Dat betekende in dezen dat Christiaan Reynders, in beschonken toestand weliswaar, maar dat werd niet als verontschuldiging aanvaard, tijdens een toespraak van commissaris Michels van Broekrode, waarin deze vooral zichzelf bewierookt had, nogal ostentatief zijn broek had laten zakken en zijn aarsgat naar de spreker had gericht, een actie die de korpschef van de zone Limpol onmogelijk door de vingers had kunnen zien, hoe graag hij Reynders ook mocht en hoe graag hij hem ook gelijk had willen geven. Reynders weg uit Broekrode dus en de hoofdinspecteur mocht al bij al

nog blij zijn dat hij er, de aanhoudende stroom verwijten van zijn echtgenote even buiten beschouwing gelaten, met een berisping en een verbanning nog zo goed vanaf was gekomen. Hoofdinspecteur Reynders slikte een Rennie en probeerde zijn focus weer op de moordzaak te richten.

Hoofdinspecteur Zoë Wolff van de federale politie zat in zak en as en zuchtte diep. Deze morgen had Dr. Dooms van Ter Duinen haar opgebeld. Manon had een crisis gehad en de verplegers hadden haar tijdelijk moeten isoleren. Sinds haar toenmalig vriendje, Tiemen Mondelaers, de jongste zoon van de overleden burgemeester van Broekrode, haar had proberen te wurgen, ondertussen bijna vijf jaar geleden, omdat hij Manons moeder verantwoordelijk had gehouden voor de dood van zijn vader, verbleef Manon ten gevolge van het daarbij opgelopen trauma bijna permanent in de psychiatrische instelling in de Maaslandse bossen. Alleen tijdens de weekends kwam ze naar huis en dan had Zoë de handen vol, niet alleen met moeder zijn, maar ook met vader zijn, met therapeut, verzorger, oppas en vriendin zijn, want dat was wat moeders nu eenmaal deden. Tiemen had tot zijn 20e in een gesloten jeugdinstelling gezeten en werd nu nog wat opgevolgd, Manon had levenslang gekregen en zou misschien voor altijd een ziek en bang en uiterst kwetsbaar vogeltje blijven. Wat Zoë nog meer verdriette, was het feit dat Manons ziekte ook van haar tweelingzus Amélie een ander, somber, en steeds meer in zichzelf gekeerd meisje had gemaakt, een dat moeite had om de toestand van haar zus te begrijpen, laat staan te aanvaarden. Ooit waren haar dochters twee vrolijke kinderen geweest met het explosieve karakter en de zuiderse schaamtelosheid van hun Spaanse vader en met de speelse nieuwsgierigheid en onbevangenheid van hun soms chaotische moeder, kinderen van het nieuwe millennium, kinderen met gezonde ambities ook, want Amélie zou het in de sport gaan maken en Manon wou iets met kunst gaan doen. Nu liep Amélie zich de benen vanonder het lijf als serveerster in een druk beklant eetcafé en waren creatieve activiteiten slechts een klein onderdeel van het therapeutische behandelingsplan waarmee Manons artsen haar weer op de sporen hoopten

te krijgen. Op het einde van het weekend, wanneer Zoë thuiskwam nadat ze Manon terug naar Ter Duinen had gebracht en ze alleen achterbleef omdat ook Amélie weer met vrienden in de nacht verdwenen was, dan greep ze naar de fles om de zondagavondblues te verdrinken in wijn en wodka. Al na enkele glazen bevond ze zich aan de verkeerde kant van het tipsy-zijn, daar waar de alcohol meedogenloos was, niet teder, zelfs niet aangenaam, maar bijtend, kwetsend en verwijtend, en wanneer de nacht alweer bijna dag geworden was, kroop Zoë eindelijk in bed, moe in de kop van al dat drinken, te moe ook om 's anderendaags fris aan het werk te kunnen gaan. Inspecteur Frank Rejeck van de federale politie zuchtte diep. Meer nog dan het feit dat zijn favoriete wielerploeg, de mannen van de Lotto, dit jaar nog niet al te veel successen geboekt had, baarden allerlei ouderdomskwaaltjes zoals lage rugpijn, kniepijn, vertroebeld zicht, maar hoofdzakelijk een aanhoudende pijn in de linkerschouder, hem zorgen. Een echografie had het bestaan van 'een volledige diktescheur in het anterieure 1/3^e van de supraspinatuspees met een voorachterwaartse diameter van 1,1 cm en een dwarse diameter van 1 cm' aan het licht gebracht. De eerste orthopedist die hij had geraadpleegd, had hem nog net niet meegesleept naar de operatiekamer, die van de second opinion was een stuk terughoudender geweest en deze had, gezien de inferieure kwaliteit van de gescheurde pees, zijn twijfels geuit over de slaagkansen van een operatieve ingreep en derhalve alleen maar een reeks spierversterkende oefeningen aangeraden, dit tot grote opluchting van Frank. Want zes weken strak verband, dus zes weken immobiliteit en voor alles en nog wat aangewezen zijn op zijn vrouw Ann, gevolgd door een maandenlange revalidatie met uiteraard ook zeer veel thuiszitten, een man van zestig zou van minder gaan wanhopen. Dan oogde het alternatief, eeuwig ongemak en nachtelijke pijn, nog net iets aantrekkelijker. Soms vroeg Frank zich bitter af waarom zijn hypochondrische vrouw, wier dagtaak erin bestond om het eten op tijd op tafel te krijgen en het huis proper te houden en die dus verder alleen maar leed aan tientallen ingebeeelde ziektes, van al die ouderdomsellende gespaard bleef. In zijn donkerste momenten dacht Frank te weten dat

een van hen tweeën dit jaar nog zou sterven, alleen wist hij niet wie hij hoopte dat het zou zijn, zichzelf of Ann. Een benauwend geluid naast hem bracht inspecteur Rejeck alweer snel terug naar de werkelijkheid.

Inspecteur Jana Vermeersch van de lokale politie van Hemdschote zuchtte diep en als inspecteur Jana Vermeersch diep zuchtte, dan had iedereen in haar buurt dat geweten, want Jana's zuchten was enigszins vergelijkbaar met het briesen van een getormenteerde stier, hitsig als de pest, maar vooralsnog met de neusring in de stal gekluisterd, ver van de koebeesten in de wei. Jana was pissig. Op de wereld. Op Stijn. Háár Stijn! Gisterenavond had hij haar, toen ze na de film nog iets waren gaan drinken, na enige aarzelingen verteld dat hij wat minder tijd voor haar zou hebben, dat hij iemand had leren kennen. Stijn! De smeerlap! Niet dat ze geliefden waren, zij en Stijn, dat niet, maar Jana had zich altijd vermeid in hun vriendschap, in de bioscoopbezoekjes zo nu en dan, in het festivalletje eens in het jaar, en vooral in de mentale knuffels die ze elkaar gaven tijdens lange, meestal nachtelijke telefoongesprekken. Natuurlijk had ze meer gewild, natuurlijk had ze verlangd naar een intiemere relatie. Dat hij dat niet gezien had, dat hij nooit gemerkt had hoezeer ze naar hem smachtte, dat ze soms kletsnat werd tijdens die gesprekken, haar slipje uitspeelde, zichzelf met twee vingers bereed – neurolinguïstisch gepenetreerd werd! – en al snel, nu eens hortend en kirrend, dan eens kuimend en smetsend klaarkwam! Venten! 'Hij had iemand leren kennen, hij zou nu wat minder tijd voor haar hebben!' Fuck you, Stijn Jorissen! Nog even had ze gehoopt dat het een grap was, een smakeloze weliswaar, maar toch niet meer dan dat, maar toen hij voor de derde keer 'sorry' had gezegd, had ze het begrepen. Godverdomme, klootzak! Ze was opgestaan en had haar trappist in zijn schijnheilige, uitgestreken smoel gekeild. 'Vieze, gore hufter!', had ze geroepen. 'Reken er maar op dat ik jou en die kut van jou aanhoud en binnenstebuiten draai wanneer ik van wacht ben en jullie ergens tegenkom. Hoerenloper!' 'Er zijn altijd mensen die nooit eens gewoon blij kunnen zijn voor iemand anders', had Stijn daarop geantwoord. 'Ik ben jouw kuren beu, Jana', had

hij eraan toegevoegd. ‘Het is misschien beter dat we elkaar helemaal niet meer zien of bellen.’ Hij was ook opgestaan en had zijn jack aangetrokken. ‘A propos, je zou eindelijk eens iets aan je figuur moeten gaan doen, anders geraak je nooit aan een man. Dag mamzel Vermeersch.’ Toen was hij weggegaan, mamzel Vermeersch geschokt achterlatend. Jana Vermeersch was inderdaad een wat gedrongen, mollige meid, zonder nek maar met schouders als kleerkasten. Een kind met kuren ook, dat had Stijn Jorissen al snel begrepen, en die kuren hadden zowel een nature- als een nurturekantje, want al in de wieg begon de kleine Jana regelmatig te schuimbekken van woede als ze haar zinnetje niet kreeg en tijdens het non-autoritaire opvoedingsproces dat haar ouders, een leerkracht beeldende kunsten en een docente animatietechnieken, voor haar hadden uitgestippeld, hadden die kuren alle kansen gekregen om zich verder te ontwikkelen. Iedere gril van Jana werd door mamsie en papsie geprezen als een uiting van haar veelzijdig talent, zo niet dan toch van een uitzonderlijke intelligentie. Tot Jana besloot om politieagente te worden. Toen werd de uitzonderlijk begaafde dochter stante pede door Jean-Luc en Xaviera Vermeersch-Tytgat aan de deur van het ouderlijke huis gezet, maar tegen die tijd hadden Jana’s kuren al dergelijke proporties aangenomen dat remediëring, hoewel zeer wenselijk, niet meer haalbaar was. Een gruwel van een puber was in een vrouwmens met bokkenpruik getransformeerd. Zelf had Jana het nooit over grillen en kuren, ze sprak liever over een licht bipolaire stoornis, maar bij haar collega’s stond Jana Vermeersch, hoewel ze het merendeel van de tijd best wel te genieten was, toch vooral te boek als een kittelorige moeskop, een kween, eigenlijk ongeschikt voor de job, want onbetrouwbaar, omdat haar nukken haar oordeelsvermogen nogal eens in de weg wilden staan. Jana Vermeersch nam haar smartphone en zag dat de hufter nog altijd niets van zich had laten horen, te kleinzielig als hij was om een berichtje te sturen, te zelfzuchtig om te informeren hoe het met haar ging, te laf om zich te verontschuldigen. Met een enorme hengst, aangestuurd vanuit die indrukwekkende schouderpartij, kwakte inspecteur Jana Vermeersch het toestel op het tafeltje voor haar en deed daarbij

de aanwezige mannelijke wenkbrauwen fronsen. 'Wat?', snauwde ze op een toon waarmee ze iedere mogelijke blik van interesse of medeleven meteen genadeloos afblokte.

Vier zuchtende politiemensen, elk van hen met zijn eigen beslommeringen, niet meteen het ideale scenario voor de start van een moordonderzoek.

'Hoofdinspecteur Wolff? ... Zoë?'

Zoë schrok op uit haar overpeinzingen en zag hoe haar sidekick Frank Rejeck haar bezorgd aankeek. Ze schoof de gedachte aan haar dochters snel naar de Zoë-only-kuis in haar hoofd en probeerde het geïmproviseerde overleg in het politiekantoor van Hemdschote op gang te trekken. 'Oké. Wat weten we over Andreas De Cuyper? Christiaan?'

'De Cuyper was een makelaar-projectontwikkelaar en eigenaar van Immo De Cuyper. Hij heeft hier in het dorp zowat alles mogen bouwen: het gemeentehuis, de school, een appartementencomplex langs het kanaal, noem maar op. Hij heeft daarvoor, zo wordt toch beweerd, langs de ene kant steekpenningen betaald als dat nodig was, maar er langs de andere kant ook gekregen van aannemers en onderaannemers als die dachten dat het nodig was. Maar daar is nooit iets van bewezen.'

'De bandiet', wispelde Jana.

'Dat is tegenwoordig de normaalste zaak ter wereld, meiske', antwoordde Frank Rejeck.

'Ik ben geen meiske, ik ben inspecteur Jana Vermeersch, asshole', beet Jana haar collega toe.

'Oeps, sorry, inspecteur Jana Vermeersch.' Frank Rejeck kon echt wel een asshole zijn.

'Kunnen we verder?', vroeg Christiaan Reynders. 'Hij had hier zelf trouwens ook heel wat eigendommen liggen. Het imperium, maar ook het universum, van De Cuyper bestond uit een vijftal huizen en minstens evenveel appartementen. Hij was waarschijnlijk de rijkste man van uren in de omtrek.'

'En die leefde dan als een aardworm?', vroeg Zoë verbaasd.

'Tsja. Veel op de gaffel, weinig voor de koe, zeker?'

‘Probeer het leven van die aardworm maar in kaart te brengen. Familieleden, vrienden, klanten, vooral ontevreden klanten natuurlijk...’

‘Zoals ik’, mompelde Jana.

‘... enfin, de hele reutemeteut, u weet wat ik bedoel, hoofdinspecteur. Start ook met een buurtonderzoek.’

‘In dit strontdorp hangen natuurlijk geen camera’s?’ Frank. Subtiel als altijd.

‘Buiten deze hier aan het politiebureau en die aan het busstation niet, voor zover ik weet.’

‘Hebben jullie volk genoeg?’

‘Ik zal eens met de korpsoverste bellen. Misschien kan hij tijdelijk wat versterking uit Broekrode sturen.’

‘Goed. Frank en ik gaan met die Cretskens spreken.’

‘Wie gaat naar de autopsie?’, wilde Reynders nog weten.

‘Dat lijkt me helemaal iets voor inspecteur Jana Vermeersch’, grijnsde Frank.

‘Voor mij?’ Inspecteur Jana Vermeersch moest even slikken.

‘Een uitstekend idee’, antwoordde Christiaan Reynders prompt. ‘Zo kan je nog iets leren, Jana.’

‘Wanneer is die?’, piepte Jana benauwd.

‘Deze namiddag, om 16.00 uur stipt of daaromtrent’, antwoordden Zoë en Frank tegelijkertijd, in dezelfde bewoordingen die dokter Witters doorgaans gebruikte. ‘In het UZ van Antwerpen’, voegde Zoë er nog aan toe.

‘Dus haast je maar, Jana’, zei haar chef.

‘Oké, mensen, aan de slag’, besloot Zoë.

Een man met baard en bril stond gehaast op toen Zoë Wolff en Frank Rejeck het ruime kantoor aan de Stationswal binnenstapten. Zoë mocht mannen met baarden en brillen nog veel minder dan mannen met alleen een baard, al was die baard, zoals in dit geval, perfect getrimd en had de bril – een Theo? – waarschijnlijk een fortuin gekost, net zoals het goed zittende donkerblauwe pak. Mannen met baarden, zeker mannen met baarden en brillen, leken altijd iets

te verbergen te hebben. Het was alsof ze het vuil van hun gedachten probeerden weg te steken achter haren en glas. Misschien waren ze alleen maar onzeker, over hun uiterlijk bijvoorbeeld, misschien hadden ze inderdaad iets te verbergen. Rob Cretskens, die nochtans joviaal oogde en zijn gasten met goed ingestudeerde maniertjes benaderde, behoorde ongetwijfeld tot de tweede categorie, dacht Zoë, zonder haar eigen vooringenomenheid in vraag te stellen. Gelukkig had hij geen paardenstaart, dat zou net te veel van het goede zijn geweest. Als ze een man met een paardenstaart zag, dan kreeg ze altijd zin om hem langs achter te besluipen en hem van dat vieze, vettige ding te ontdoen. Misschien had haar fantasie wel iets seksueels, wie weet.

‘Rob Cretskens?’

‘Dat ben ik.’

‘Een heel toepasselijke naam voor de bediende van een vrek.’

‘Sorry?’

‘Dickens? ... Scrooge? ...’ Rob Cretskens en Frank Rejeck keken de hoofdinspecteur allebei schaapachtig aan. ‘Laat maar’, zei Zoë Wolff hoofdschuddend toen ze zag dat er nergens iets begon te rinkelen. Ze toonde haar legitimatiebewijs. ‘Hoofdinspecteur Zoë Wolff van de federale politie. Dit is mijn collega, inspecteur Frank Rejeck. U weet waarvoor we hier zijn?’

‘Natuurlijk. Een heel triestige affaire. Maar gaat u alstublieft zitten.’

‘Toch een beetje vreemd,’ viel Zoë meteen nadat ze waren gaan zitten met de deur in huis, ‘dat u zo snel de politie heeft gebeld toen uw baas deze morgen niet kwam opdagen.’

‘Dat lijkt misschien zo, maar dat is het zeker niet. Andreas heeft, zolang als ik voor hem werk, geen enkele werkdag overgeslagen, toch zeker niet zonder mij te verwittigen, en een werkweek telde voor hem zes dagen. Alleen op de zondagen kwam hij niet naar kantoor, want dan ging hij meestal fietsen. Hij was altijd ten laatste om 9.30 uur hier, maar deze morgen dus niet. Ik heb nog geprobeerd om hem te bellen, maar toen ik geen antwoord kreeg, wist ik dat er iets mis moest zijn.’

‘Hoelang bent u al in dienst van mijnheer De Cuyper?’

‘Al bijna acht jaar.’

‘En daarvoor?’

‘Werkte ik als psycholoog bij het CAW in Leuven.’

Zoë fronste de wenkbrauwen. ‘Iemand die vanuit de zachte sector de oversteek maakt naar de immobiëlen, toch een wereld waar vooral haaien zich uitstekend in hun vel voelen? De meesten maken de omgekeerde beweging, toch?’

‘U heeft mijns inziens een enigszins betwistbare kijk op onze sector, hoofdinspecteur. Dit gezegd zijnde, ik ben dan ook niet als de meesten’, antwoordde Rob Cretskens met een brede glimlach.

‘Dat zie ik,’ zei Zoë, zonder haar duidelijke afkeer voor de man te verhullen, ‘maar nu weet ik nog niet waarom u voor iemand als De Cuyper, die toch niet als een mensenvriend bekend stond, bent beginnen te werken.’

‘Om de eenvoudige reden dat ik er goed voor betaald word en omdat het kort bij huis is.’

‘Phuh!’

‘U gelooft me niet? Andreas was misschien niet de meest aangename en vrijgevege man, maar ik kan u verzekeren dat hij mijn werk wist te waarderen en er een goed loon voor over had. En wat dat moeilijke karakter van hem betreft, als ervaren psycholoog kan ik als geen ander menselijke gedragingen in het juiste perspectief plaatsen. Daarenboven, ik woon op nog geen vijf minuten wandelen van mijn werk. Hoeveel mensen kunnen dat tegenwoordig zeggen? Dat maakt dat ik veel meer tijd dan anderen heb om bij mijn fijne gezin te zijn.’

‘En gisterenavond was u ongetwijfeld bij dat fijne gezin?’

‘Waaraan heb ik die vijandigheid te danken, hoofdinspecteur?’

‘Antwoord nu maar gewoon op mijn vraag, mijnheer Cretskens.’

‘Ja, ik was de hele avond bij mijn vrouw en onze vijf schatten van kinderen.’

‘Goed, we zullen zeker niet nalaten om dat te controleren.’

‘Ga gerust uw gang.’

‘Ik vermoed dat mijnheer De Cuyper toch wel heel wat mensen tegen zich in het harnas zal hebben gejaagd.’ Frank Rejeck probeerde het gesprek diplomatisch een andere kant op te sturen.

‘Natuurlijk. Als er iets is wat afgunst opwekt, dan is het wel materiële rijkdom. Te weinig mensen beseffen dat andermans hoofd een te ellendige plek is om als zetel voor waar geluk te dienen.’

‘Dat is heel mooi gezegd, mijnheer Cretskens’, antwoordde Frank bewonderend.

‘Hij citeert alleen maar Schopenhauer, inspecteur’, zei Zoë laconiek. ‘Ik denk dat mijn collega vooral op De Cuypers’ gierigheid doelt, en niet zozeer op zijn rijkdom, mijnheer Cretskens’, ging ze onverstoord verder. ‘Zijn er bij uw weten ooit bedreigingen geuit aan het adres van De Cuyper? Zoë merkte dat Rob Cretskens nu voor het eerst even aarzelde.

‘Bedreigingen zou ik het niet onmiddellijk willen noemen, maar er is wel ooit een proces aangespannen tegen Andreas, maar dat is lang geleden.’

‘Wat was er gebeurd?’

‘Het fijne weet ik er ook niet van, het was ver voor mijn tijd, maar blijkbaar is er ooit een brand uitgebroken in een pand van Andreas. De bewoners, een ouder koppel, raakten daarbij zwaargewond. Ze hebben De Cuyper aangeklaagd omdat de elektriciteitsvoorziening niet in orde zou zijn geweest, maar ze hebben dat proces verloren.’

Zoë maakte ijverig aantekeningen. ‘Nog dergelijke voorvallen?’

‘Niet voor zover ik mij kan herinneren. ... Of toch, uw collega, die dochter van Jean-Luc Vermeersch, heeft hier ooit op een namiddag schandaal staan maken omdat de verwarmingsketel volgens haar te veel zou verbruiken’, zei Cretskens grinnikend. ‘Misschien is zij wel uw moordenaar!’

‘U kan er blijkbaar nog hartelijk mee lachen ook’, merkte Zoë cynisch op.

‘Sorry, hoofdinspecteur, dat was zeker niet de bedoeling.’

‘Wat gaat er met het kantoor gebeuren? Bent u uw goedbetaalde job nu kwijt?’

‘Dat denk ik niet. Het kantoor zal meer dan waarschijnlijk overgenomen worden en men gaat mij dan ongetwijfeld nog nodig hebben.’

‘U kan nog altijd terug naar het CAW, vermoed ik’, zei Frank bemoedigend.

‘En anders zou u misschien bij de politie kunnen solliciteren,’ pikte Zoë daarop in, zonder van haar notitieboekje op te kijken, ‘voor ervaren psychologen hebben wij altijd wel een paar goedbetaalde functies vrij.’

‘Ik hoef dat cynisme van u niet te slikken, hoofdinspecteur!’ Rob Cretskens was nu merkbaar kwaad.

Zoë keek quasi-verbaasd op. ‘Het was maar een suggestie, mijnheer, meer hoeft u daar niet achter te zoeken. Als ervaren psycholoog heeft u het precies toch moeilijk om mijn gedrag in het juiste perspectief te plaatsen.’

Cretskens balde de vuisten en klemde de kaken op elkaar.

‘Bon. Als iedereen die zich gekwetst voelde daar nu overheen is, kunnen we dan weer verder? Goed. Aangezien mijnheer De Cuyper er warmpjes bij zat, zal er wel heel wat onder de familie te verdelen zijn?’

Rob Cretskens had zich gedeeltelijk herpakt. ‘Voor zover ik weet had hij alleen een paar nachten, ergens in het Brusselse.’

‘Geen vrouw? Geen kinderen? Geen broers of zussen?’

‘Andreas was enig kind en is zelf nooit getrouwd geweest.’

‘U bent toevallig geen begunstigde?’ Als geen ander kon Zoë de vermoorde onschuld spelen.

‘Ik mag het hopen, maar ik vrees van niet. Ik vermoed dat Andreas veel, zo niet alles, geschonken heeft aan sielen en sterilisatieprojecten voor zwervkatten. Dat heb ik hem toch meermaals horen bewereren. Hij hield altijd al meer van dieren dan van mensen.’

‘Goed. Dat was voorlopig alles, mijnheer Cretskens. Inspecteur?’ Zoë en Frank stonden recht. ‘U hoort wellicht nog van ons.’

‘Daar kijk ik al naar uit’, antwoordde Rob Cretskens enigszins schamper. ‘Ik hoop dat u de dader snel te pakken krijgt, hoofdinspecteur, maar als u mijn mening vraagt, dan zou u best...’

‘Het is een algemeen heersende dwaling dat we veel te veel waarde hechten aan de mening van anderen, mijnheer Cretskens’, onderbrak Zoë de immobiliënman. ‘Ook Schopenhauer. Nog een fijne dag verder.’

Toen ze terug buiten stonden, stak Zoë ostentatief een wijsvinger in haar keel. ‘Wat een blagueur!’

‘Dat kan zo wel zijn, Zoë, maar wat die vijandigheid van jou betreft had hij wel een punt. Was het nu echt nodig om hem zo op stang te jagen?’

‘Nodig misschien niet, maar plezant wel.’

‘Jezus, Zoë, kijk toch maar uit dat je hier geen last mee krijgt.’

‘Fuck you, Frank. Schijterd.’

Inspecteur Frank Rejeck monsterde zijn chef onverholo, zoals hij wel meer deed, in de hoop iets te ontdekken dat hij al die tijd dat ze samenwerkten, nu al meer dan tien jaar, gemist had. Wat wist hij van Zoë Wolff? Of beter gezegd, wat wist hij niet van Zoë Wolff? Hij wist wel dat ze getrouwd was geweest met Manfredo, een Spaanse bioloog, die nu voorgoed uit het leven van zijn ex en van zijn dochters verdwenen was. Dat ze niet veel vrienden had, misschien omdat ze, althans in Franks ogen, haar vriendschappen te voorwaardelijk maakte en daarmee te kennen gaf dat ze die eigenlijk niet wou. Dat ze, met periodes, een heftig liefdesleven geleid had en dat dat misschien nu ook weer het geval was. Dat ze desondanks waarschijnlijk eenzaam was. Dat haar dochter Manon al een hele tijd in een inrichting verbleef. Op haar 48^e was Zoë Wolff nog steeds een aantrekkelijke vrouw, alhoewel pijn en chagrijn die natuurlijke schoonheid hadden aangetast. Haar trekken waren harder geworden, de groeven dieper, de ooit zo heldere ogen doffer. Het stugge haar, dat vroeger zo vrolijk alle kanten uit gepiekt had, was dun en grijs en slap geworden.

‘Kijk zo niet naar mij, Rejeck, je weet dat ik daar niet tegen kan.’

‘Gaat het eigenlijk wel goed met je, Zoë?’, vroeg Frank bezorgd.

‘Nee.’

‘Wat scheelt er?’

‘Alles.’ Haar favoriete antwoord. ‘Nog iets?’

Frank zuchtte. Zoë op haar Zoë's. 'Wat denk je? Is hij onze man?' Zoë schudde resoluut het hoofd. 'Een alibi, geen motief. Hij is het niet, hoe graag ik dat ook zou willen', grijnsde ze.

'Geld misschien?', vroeg Frank aarzelend. 'Een stukje erfenis?'

'Het gaat hier niet om geld, Frank. Er spelen andere motieven.'

'Wraak?'

'Zoiets. Misschien. Laat Christiaan Reynders dat geval met die huisbrand verder uitspitten, wil je?'

'Doe ik.'

'Kom', beval Zoë.

'Waar gaan we naartoe?'

'Naar huis, of wat dacht je. Als de dag oud geworden is, dan baart de nacht een nieuwe morgen.'

'Schopenhauer, vermoed ik?'

'Nee, Amélie Wolff, toen ze twaalf jaar was', antwoordde Zoë droogjes. 'En zwijg nu, ik moet nadenken.'

'Oké, chef.'

Toen ze ingestapt waren, startte Zoë de auto. 'Doe je gordel om', commandeerde ze. Zoë zette de sirene en de blauwe knipperlichten aan, gooide de BMW in zijn eerste, gaf plankgas en joeg de motor compleet over zijn toeren. 'Eat it, Rob Cretskens', siste ze met zo'n sardonisch lachje dat weinig aan de verbeelding overliet.

Frank Rejeck sloeg beschaamd de handen voor de ogen.

Hoofdinspecteur Zoë Wolff van de Federale Gerechtelijke Politie liet de koppeling van haar dienstwagen vlotjes opkomen en scheurde met veel lawaai terug naar Tongeren, waarbij ze luid joelend als een kind in een pretpark een handjevol grijze kiezelsteentjes van de bezoekerssparking van Immo De Cuyper tegen het venster van het kantoor katapulteerde.

MAANDAG 18 MEI 2020

Het dagelijkse bad, 's avonds voor het slapengaan, was voor Andreas De Cuyper zowel een mentale als een fysieke reinigingskwestie. Door verwoed zijn vel te schuren, soms tot bloedens toe, hoopte hij

in staat van genade in bed te kunnen stappen, gezuiverd van dwanggedachtes, bevrijd van angst. De angst die Andreas De Cuypers' leven beheerste en hypothekeerde was een permanente angst voor een gebrek aan materiële welvaart, een angst die zich hoofdzakelijk manifesteerde in onverkwikkelijke dromen. In die nachtmerries, die zich ondanks het obsessieve zuiveringsritueel nacht na nacht bleven aanbieden, werd hij door iedereen veracht, bespuwd, uitgekotst en achtergelaten, naakt, arm, hongerig en dorstig, eenzaam, voor niemand nog een meerwaarde, nog in het minst voor zichzelf. Ze maakten ieder ontwaken tot zowel hemel als hel. Hemel omdat er een eind aan hen was gekomen, hel omdat de waarheid ervan hem met des te meer kracht in het gezicht werd geslagen: hij was een arme luis, slachtoffer van uitbuiters en profiteurs die er hun levensdoel van hadden gemaakt om hem te broodroven en te verschoppen. Om dus aan het gebrek en aan de angst voor het gebrek te ontsnappen, werkte Andreas De Cuyper als een molenpaard, hij peuterde en ploeterde, haspelde en kloterde en liep zich het vuur uit de sloffen; hij graaide en scharrelde, bedotte, smouste, verneukte, loog en bedroog, intrigeerde en malverseerde, konkelde en kronkelde. Eten? Alleen het hoogstnodige. Vakantie? Nooit. Een vrouw? Geen denken aan. Ze zou een van hen zijn, ze zou gevoed en gekleed moeten worden en dus een toekomstig welvaartsgebrek bespoedigen. De enige uitspattingen die Andreas De Cuyper zich veroorloofde, waren twee glazen wijn op de vrijdagavond na het werk, maar dat had er net zo goed één kunnen zijn, ware het niet dat hij zich verplicht voelde om een tweede rondje te bestellen nadat Rob Cretskens steevast het eerste al had afgerekend, en een blikje tonijn of zalm, drie keer per week, maar dat was voor Bougie, de kat. Wat Andreas De Cuyper niet beseftte – of misschien wel beseftte, maar niet aan zichzelf wou toegeven – was dat een sterke afname van materieel gebrek – een hogere levensstandaard dus – paradoxaal genoeg hand in hand leek te gaan met een toenemend gevoel van angst voor datzelfde gebrek. Hoe meer rijkdom een mens vergaarde, des te angstiger hij werd. Een paradijs dat bereikt is, houdt onmiddellijk op een paradijs te zijn. Met iedere opgepotte euro wiesen De

Cuypers angst en zeker ook zijn eenzaamheid verder aan, want hoe je het ook draaide of keerde, er bestond niets persoonlijkers dan de menselijke angst. Ze was ondeelbaar, onmededeelbaar. Niemand kon de angst van een ander begrijpen, hoe empathisch hij of zij ook was, en het was juist het onmededeelzame van de angst die mensen eenzaam, zelfs asociaal, en in het geval van Andreas De Cuyper, ook gierig maakte. Toch zou het nooit in Andreas De Cuyper opgekomen zijn om over zichzelf te denken in termen van gierigheid of zelfs maar zuinigheid. Hij zag zichzelf eerder als een slachtoffer, belaagd door het lot en zijn trawanten. Gierig waren zij die probeerden af te pingelen op een huur- of verkoopprijs. Gierig waren zij die een ander zijn eerlijke handel misgunden. 'Prijs nooit de dag voor het avond is', had zijn wapenspreuk kunnen zijn. Altijd lag er wel iemand op de loer, altijd kon het lot zich roeren. Ieder moment van onoplettendheid werd genadeloos afgestraft.

Andreas De Cuyper was bijgevolg een ongelukkig mens, zo iemand die vooral ongelukkig was omdat hij zich niet gelukkig voelde. Het leven een geschenk? Vergeet het maar. De grootste onzin die een mens wijsgemaakt kreeg.

Nauwlettend visiteerde Andreas De Cuyper in bad zijn eigen, altijd gladgeschoren lichaam, op zoek naar sporen van vuil dat de mensen met wie hij die dag in contact gekomen was, daar zouden kunnen achtergelaten hebben. In de weinige huidplooien, onder de oksels, in de liezen rond zijn weke, slappe geslacht speurde hij koortsachtig naar mogelijke parasieten van welke soort dan ook. Al enigszins gerustgesteld sloot hij daarna de ogen en peilde ook de ongerustheid van zijn ziel. Meticuleus liep hij zijn geest na op afvalgedachten, restanten van nutteloze overpeinzingen over wat niet geweest was, niet was en nooit zou zijn, en probeerde die dan te wissen, maar al snel belandde hij in een gewelddadig Coenfilmfragment waarin een man en zijn zoon hem genadeloos achtervolgden, tot het klaaglijke miauwen van Bougie beneden hem uit de bedreiging van die droom losrukte.

Als een verwaarloosde en zichzelf verwaarlozende oude dame, met bemoste leien als een slechthoed, met de afbladderende verf als een gescheurde, witte japon en, daar waar de huid zichtbaar werd, met muurbloemen als een kwalijk eczeem, wachtte villa Marie-Anne aan het einde van de Kastanjedreef al decennialang vruchteloos op het herstel van haar oorspronkelijke grandeur. De Kastanjedreef, de belangrijkste toegangsweg tot het Borneputterpark, was al lang geen dreef meer. De laatste zieke kastanjes waren jaren geleden al gerooid en vervangen door jonge lindebomen. Deze stonden voorlopig nog gevangen in metalen kooitjes, op die manier toch nog enigszins beschermt tegen onervaren of dronken bestuurders die hier in de berm kriskras parkeerden als, bij evenementen in het 'Gemeenschapscentrum Bruegel' in het park bijvoorbeeld, de officiële parking daar al helemaal volzet was. De Marie-Anne was op het einde van de 19^e eeuw gebouwd als zomerresidentie door een De Cuyper, nu was ze de kerker van de laatste van dat geslacht. Ooit was de prachtige villa het enige gebouw in de Kastanjedreef en meteen ook, door de onorthodoxe bouwstijl, met veel hoeken en erkers, en met haar bronzen balkonafsluitingen, samen met de dreef zelf, het gezicht van alle toeristische publicaties die de VVV van Hemdschote uitbracht; nu lag ze als nog slechts een ongewenste kotterij tussen de hoofdzakelijk protserige middenstandswoningen en was vooral de niet meer onderhouden tuin, waar tientallen zwervkatten een veilig onderkomen schenen gevonden te hebben, een doorn in het oog van de buurtbewoners.

Flauw maanlicht legde een witte sluier over de toppen van de eiken in het park. M. keek ongeduldig op zijn horloge. Hij stond onder een van de lindebomen tegenover de Marie-Anne. Hij droeg zwarte wandelschoenen, een zwarte broek, een zwarte pull, zwarte handschoenen en een zwarte muts. Voor een toevallige voorbijganger zou hij niet meer dan een schaduw zijn. Hij glimlachte opgelucht, maar tegelijkertijd ook opgelaten, toen het licht op de benedenverdieping uitging en de tl-lamp in de badkamer even later ontstoken werd. Dit was het dan. De eerstvolgende stap die hij nu zette – letterlijk – zou ofwel van generlei belang zijn, als hij naar huis

terugkeerde, ofwel zwaar inbeuken op niet alleen dat wat nog van zijn leven restte, maar ook op de levens van zijn vrouw en hun beide kinderen. Twijfelen deed hij echter niet meer. De beslissing was weken eerder al genomen. Hij had De Cuyper en zijn omgeving niet lang hoeven te observeren. Hij kende Andreas voldoende. Hij wist hoe hij leefde, solitair en bang, maar te gierig om die angst met enkele simpele beveiligingsmaatregelen afdoende terug te dringen. Inbreken zou een makkie zijn. Hij wist dat Andreas iedere avond een bad nam. Hij kende de villa, was er al meer dan eens geweest. M. keek aandachtig om zich heen, haalde nog één keer diep adem en stak de straat over, doelgericht en zelfbewuster dan hij in werkelijkheid was. Uiteraard had de angst door zijn ingewanden gericochetteerd toen hij zich voor zijn wandeling had klaargemaakt. Hij had wat wijn gedronken – durfdrankjes –, net voldoende om de wezel in hem te kalmeren maar ook weer niet zoveel om hem in een overmoedig beest te transformeren. Snel stapte hij door de tuin naar de bijkeuken aan de achterkant van het huis. Met de elleboog tikte hij tegen het ruitje in het deurraam dat het dichtst bij het sleutelgat zat. Bijna geluidloos viel het dunne glas op de vloermat er net onder. Een goede voorbereiding was het halve werk. Hij draaide de sleutel aan de binnenkant om, schoof de grendel weg en opende behoedzaam de deur, beducht voor mogelijk gepiep. Hij stapte de bijkeuken binnen en deed de deur even voorzichtig weer dicht. Op de tast begaf hij zich naar de keuken, pas daar knipte hij zijn hoofdlamp aan. Hij schrok toen meteen twee diamantoogjes ergens aan zijn voeten oplichtten. De kat van De Cuyper. Het beest begon meteen te mauwen toen hij een beweging maakte.

‘Bougie?’ De scherpe stem van Andreas klonk ongerust.

M. nam de broodrooster van het aanrecht en liep snel naar boven.

‘Wat doe jij godverdomme hier?’

‘Dag Andreas, we moeten eens praten, jij en ik.’

‘Toch nu niet, man, je ziet toch dat ik in bad zit. Scheer je weg!’ Toen Andreas De Cuyper zag dat zijn ongenode gast geen aanstalten maakte om te vertrekken, integendeel, begon een eerste

alarmbelletje af te gaan. 'Hoe ben je binnen geraakt? Wat wil je? Waarom draag je handschoenen?'

'Zoveel vragen. Ik kom je verlossen, Andreas.'

'Wat voor de duivel...' Onhandig probeerde Andreas De Cuyper recht te krabbelen.

'Ga zitten, Andreas!' De woorden knalden als pistoolschoten door de zo goed als lege ruimte. 'Je vindt het toch niet erg dat ik een sneetje brood rooster terwijl we wat babbelen?' M. koppelde het snoer van de broodrooster aan de verlengkabel en stak de stekker van de verlengkabel in de contactdoos naast de spiegel.

'Waar is het brood?'

Met de eerste angst die M. in de ogen van De Cuyper zag verschijnen, ebde de zijne geleidelijk weg. Hij en De Cuyper, heel even communicerende vaten.

'Wat wil je?', piepte De Cuyper bang.

'Ben je een goed mens geweest, denk je?' vroeg M.

'Wat is dat voor een vraag? Natuurlijk ben ik een goed mens geweest.'

'Heb je spijt over de dingen die je in je leven fout hebt gedaan?'

'Ik hoef nergens spijt van te hebben, hoor je me!'

'Oké, ik dan ook niet.'

'Schei uit met deze onzin! Wat scheelt er met je? Ben je niet goed wijs of zo?'

'Ik ga dood, Andreas, en jij ook, alleen ga jij het nog iets eerder dan ik', antwoordde M. en met een bruuske beweging gooide hij de broodrooster in het bad.

WOENSDAG 20 MEI 2020

'Wie we hier hebben,' riep hoofdinspecteur Zoë Wolff aangenaam verrast uit, toen ze 's woensdagsmorgens het vergaderlokaal in het politiekantoor van Hemdschote binnenliep, 'agent Smeets, als ik mij niet vergis?'

'Inspecteur Tommie Smeets, tot uw dienst, hoofdinspecteur Wolff', wees Tommie Smeets haar fier terecht.

‘Jij bent verdorie een knappe gast geworden, Tommie Smeets. Als ik twintig jaar jonger was, dan zou ik het wel weten.’

‘En als u daarbij ook nog eens twintig kilo lichter was, dan zou ik het ook wel weten’, grijnsde inspecteur Tommie Smeets, zelf een schraalhans, schaamteloos zelfbewust.

Zoë schoot in de lach. Ze mocht de jongeman wel. Ze had hem zes jaar geleden in Broekrode leren kennen als een erg ambitieuze agent. Hij had hen geholpen bij de zoektocht naar de kapelletjesmoordenaar.

‘Inspecteur Smeets is tijdelijk naar Hemdschote gedetacheerd’, verduidelijkte Christiaan Reynders.

‘Dat doet mij plezier. Welkom, Tommie. Oké, mensen, laten we aan de slag gaan. Ik wil alleen maar goed nieuws horen vandaag. Het autopsieverslag. Inspecteur Vermeersch? Beknopt graag, geen wetenschappelijke verhandeling, geen blabla.’

‘Is de sectie eigenlijk meegevallen, inspecteur Vermeersch? Toch niet moeten kotsen?’

Jana Vermeersch keek Frank Rejeck giftig aan en moest even slikken. ‘Dat gaat wel, collega. Bedankt.’ Ze nam haar notitieboekje en schraapte haar keel. ‘Andreas De Cuyper is op maandag 18 mei tussen 21.00 uur en 24.00 uur overleden ten gevolge van...’, hier aarzelde Jana even, ‘ten gevolge van verticulaire fibrillatie...’

‘Ventriculaire’, grijnsde Frank.

‘Dat zei ik toch.’ Inspecteur Vermeersch bracht het notitieboekje nog wat dichterbij haar ogen. ‘Ten gevolge van ventriculaire fibrillatie veroorzaakt door een elektrische stroomstoot. Elektrocutie dus.’

‘Dat wisten we al’, zei Frank.

‘Zal ik verder gaan?’, vroeg Jana snibbig.

‘Bijzonderheden graag, inspecteur, iets waar we mee verder kunnen. De rest lezen we later wel’, zei Zoë.

‘Dokter Witters heeft een muntstuk van twee euro in de mond van het slachtoffer aangetroffen. Na de dood... euh... ingebracht.’

Het werd even stil.

‘Wat betekent dat?’, vroeg Zoë.

‘Euh... dat heeft hij er niet bij verteld.’

‘Dat was meer een retorische vraag, Jana’, fluisterde Christiaan Reynders zijn buurvrouw toe.

‘Hij stond toch bekend als een vrek, niet?’, vroeg Tommie Smeets.

‘Dat is inderdaad zo, en dat geeft ons heel wat te denken. Nog iets, inspecteur Vermeersch?’

Jana bladerde pro forma nog even door haar notitieboekje. ‘Verder niets bijzonders. Het forensisch rapport volgt later.’

‘Heeft het buurtonderzoek al iets opgeleverd, Christiaan?’

Reynders schudde ontkennend het hoofd. ‘Voorlopig nog niet.’

‘Zet het verder en breid het uit.’

‘Oké.’

‘Hoe zit het met die brand in dat pand van De Cuyper?’

‘Dat lijkt een doodlopend spoor te worden’, bromde Christiaan Reynders. ‘Dat was ergens in 2007. Twee oudere mensen, Leonard en Martine Deprez, raakten daarbij gewond. Ze hebben De Cuyper aangeklaagd wegens schuldig verzuim omdat een fout in de elektrische installatie van het huis de oorzaak van de brand zou zijn geweest, maar op basis van het rapport van de gerechtelijke expert is De Cuyper volledig vrijgesproken. Dat koppel is trouwens onder-tussen ook al overleden, maar hun dood heeft verder niets met die brand te maken. Ze hadden één zoon, maar die woont in Australië.

‘Goed. Bedankt, Christiaan.’

‘Wat wist die Cretskens trouwens te vertellen?’, vroeg Reynders nieuwsgierig.

‘Veel te veel’, antwoordde Zoë, en ze rilde van afschuw bij de her-inning aan het gesprek met de bediende van De Cuyper.

‘Maar hij is het niet,’ voegde Frank daaraan toe, ‘geen motief maar wel een alibi.’

‘Zoeken we eigenlijk een bekende van De Cuyper?’, vroeg Tommie Smeets.

‘Vermoedelijk niet,’ antwoordde Zoë, ‘er zijn braaksporen aangetroffen.’

‘Maar dat kan natuurlijk een dwaalspoor zijn’, opperde Tommie voorzichtig. ‘Misschien wou hij De Cuyper per se in bad hebben om hem te kunnen elektrocuteren en moest hij daarom wel inbreken.’

‘Goed denkwerk, Tommie’, prees Zoë de jonge inspecteur en ze maakte vlug een notitie.

‘Wat doen we nu?’, vroeg inspecteur Jana Vermeersch.

‘Wat we moeten doen. Op zoek gaan naar motieven en verdachten. We gaan praten met iedereen die hem gekend heeft, van de kassabediende in de winkel waar hij zijn boodschappen deed tot zijn huisarts. Iedereen. We blijven graven in zijn verleden. Ergens moet een motief verscholen liggen. Gezien dat muntstuk zou het inderdaad kunnen gaan om iemand die door De Cuypers gierigheid benadeeld werd. Wie voelde zich door De Cuyper tekort gedaan? Had hij vijanden? Dat soort dingen. Vooruit, aan het werk!’

HOOFDSTUK II.

EERSTE STATIE HET ZELFONDERZOEK

JANUARI 2020

TEMPERANTIA
GEMATIGDHEID

JANUARI 2020

‘Het is dinsdagvoormiddag. Mijn vrouw doet boodschappen en ik kijk naar buiten door het raam van wat ooit een logeerkamer was.’ Niet echt een openingszin om literaire prijzen mee binnen te halen, maar het begin is toch maar mooi gemaakt.

Waarover zal ik eigenlijk schrijven?

...

...

Over de draaglijke saaiheid van mijn bestaan?

Ja!

Een carrière als chroniqueur van een saai, overbodig leven, het mijne! Ik zal proberen om letters woorden te laten worden en woorden mooie zinnen.

...

‘Ik sop een madeleintje in het glas rozenbottelthee dat voor mij staat en hap bedachtzaam een kontje weg. De smaak verrast me, misschien omdat ik er nu pas voor het eerst mijn volle aandacht aan geef. Dan hef ik mijn glas en breng glimlachend een toast uit op mezelf en op mijn nieuwe leven, dat van ambtenaar-op-rust en dat van amateur-schrijver en belletrist. Proust, Marcel, zeg ik!’

Milde spot kleurt het schrijversleven.

...

Ik speel wat met mijn pen en wacht op inspiratie. Voor het eerst word ik gewaar dat de tijd zich met mijn leven begint te moeien. Maar ik zal, dat weet ik, noch vandaag, noch de volgende dagen, weken, maanden of jaren – als ik het al zo lang uitzing – spitante, laat staan waardevolle gedachten op papier zetten. Alle waardevolle gedachten zijn allemaal al ooit door iemand op de een of andere manier opgeschreven. Hoe eerder je sinds het verschijnen van de mens op aarde geleefd hebt, hoe gemakkelijker het moet geweest zijn om met verfrissende ideeën, verbluffende filosofische gedachtegangen of inspirerende quotes uit te pakken. Hebben dus niet miljoenen mensen, voor Rousseau bijvoorbeeld, om maar iemand te noemen, niet de kans laten liggen om zelf diens vernieuwende

theorieën te formuleren? Toen kon het nog. Nu niet meer. Zou iemand zich deze bedenking al ooit gemaakt hebben?

Nee, noch door mijn daden, noch door mijn geschriften zal ik sporen in de archieven van de mensheid nalaten. Daarvoor heb ik te weinig geleefd. Of toch niet intens genoeg.

...

Misschien is dat wat ik ga schrijven gewoon te banaal, of, wie weet, te gortig, alhoewel ik me dat van mezelf niet kan voorstellen, maar degene die dit verhaal leest, creëert juist door te lezen zijn eigen verhaal, zoals dat altijd gaat met lezen. Net zoals een boek schrijven is ook een boek lezen een creatieve activiteit.

...

Een meisje skeelert onze straat in. Met haar witte helm en stevige elleboog- en kniebeschermers oogt ze op het eerste gezicht nogal professioneel, maar haar carrure, haar gabarit, doet anders vermoeden. Nog voor ze ons huis aan het einde van de straat bereikt heeft, legt ze haar handen op haar dijen en laat zich uitbollen. Ik zie dat de winterkou een rode blos over haar wangen gelegd heeft. Haar adem wolkt in kleine teugjes uit haar opengesperde mond. Wanneer ze in de gaten krijgt dat ik haar zo schaamteloos zit aan te staren, steekt ze grimmig een middelvinger fuckgewijs naar me op. Komt het omdat ik een blanke man van middelbare leeftijd ben of voelt ze zich alleen maar niet goed in haar vel? Ik zwaai naar haar maar ze ziet het niet. Of doet alsof. Dan slaat ze haar armen uit, zet terug aan en verdwijnt uit het zicht.

...

Een pimpelmees strijkt neer op de voederplank in onze tuin, pikt een broodkorstje op, worstelt er even mee en vliegt dan weer weg. Ik huil een beetje zonder tranen.

De groene flits, wanneer de hemel na een adembenemende zonsondergang de aarde kust! Het iriserende kleurenpalet van gas- en stofwolken in de Orionnevel! Het ongeorchestreeerde maar ogenschijnlijk toch algoritmisch gestuurde ballet van een zwerm spreeuwen! ... Waar de natuur anderen verrast en verrukt met haar clichéwoordelijke schoonheid, brengt ze mij hoogstens tot een extase van totale

vertwijfeling, want ik zie slechts haar schaduwzijde, in de voor eeuwig geloken ogen van een kraai ergens in de berm, of in de uitpuilende ingewanden van een dier dat de overkant net niet heeft gehaald. Nee, de natuur is niet mooi, ze is vooral onverbiddelijk. Haar wreedheid beneemt me de adem en de tranen die ik voor geen mens heb laten vloeien, wellen dan op uit een bron die ik pas sinds enkele jaren aangeboord lijk te hebben. Of aangeboord lijk te kunnen hebben. Letterlijke zegeningen van het ouder worden? Zelfs de dood van mijn vader en moeder, enkele decennia geleden, heeft de tranenstilte nooit kunnen doorbreken en ook nu nog, wanneer ik naar hun beeltenissen op de schoorsteenmantel kijk, voel ik alleen maar hun afwezigheid, geen verdriet. Misschien omdat ik hun gezichten niet werkelijk zie, maar slechts ersatzfoto's in de vorm van een blok-schaaf – de vaardigheden van vader – en een beker zilveren lepeltjes – de poetswoede van moeder –, relictten die de herinnering gaande moeten houden aan hun werkzaam maar vooral gevoelsarm leven, een leven van waaruit, onder invloed van – toen al! – moderne pedagogen, iedere knuffelretoriek als nefast voor de ontwikkeling van het jonge kind gebannen moest worden en uitsluitend gestrengheid als leidraad bij de opvoeding gevolgd mocht worden. In mezelf vind ik te weinig ouderliefde, zoals zij misschien te weinig kinderliefde hebben mogen voelen, en echte foto's zouden hen daarom, vind ik, een eer bewijzen die ze niet verdienen. De schaafbeitel is nu roestig, het houten blok vermolmd en de koffielepeltjes, op het uiteinde van de steel versierd met wapenschilden en monumenten van Vlaamse, Nederlandse, Duitse en zelfs Italiaanse steden, zijn nu zwartblauw bewaasd en bedekt met rag en stof van dode spinnen. Ze lijken in niets meer op de glimmende souvenirs die in mijn ouderlijk huis de glazenkast opvulden en iedere donderdag opgeblonken werden. De dood van vader en moeder heeft deze voorwerpen van hun nut beroofd en hen gedegradeerd tot niets meer dan de aanzet tot een herinnering.

Hier zo zitten schrijven benauwt me, maar bevrijdt me tegelijkertijd, want het is voor de eerste keer dat ik mijn gevoelens probeer te verwoorden, en hoe onhandig ik dat ook doe, het geeft me lucht en ook

mijn geliefden zullen me er later dankbaar voor zijn. Of juist niet. Want dat wat ik nooit gezegd heb, dat wat ik nooit heb durven en kunnen zeggen, dat zal ik nu schaamteloos kunnen neerschrijven met als enige gevolg dat men mij er pas na mijn dood om zal kunnen verachten.

Schrijven in het keurslijf van de waarheid.

Het is trouwens Madeleine – mijn vrouw, niet het koekje ;-) – geweest die me op het pad van de literatuur heeft gestuurd. Al meer dan een jaar voor mijn effectieve pensionering is ze zich beginnen te roeren. ‘Wat ga je met al die vrije tijd doen?’, ‘Als je maar niet denkt dat je me hier de hele dag op mijn vingers gaat kunnen zitten blijven kijken!’ Vier infinitieven achter elkaar, en dat van Madeleine... ‘Misschien moet je maar eens opschrijven wat er allemaal in je omgaat, je bent toch altijd al zo’n binnenvetter geweest.’

Wat dat laatste betreft heeft ze helemaal gelijk. Ik ben, vermoed ik, een atypisch mens. Maar tegenwoordig is iedereen dat wel een beetje. Elk kind zijn labeltje, ieder mens zijn beperking. Ik vraag me wel eens af hoe men mij, met de kennis van nu, in mijn jeugd gediagnosticeerd zou hebben? Als autistisch? Ongetwijfeld. Als iemand met een angststoornis? Absoluut. Altijd degene die als eerste zijn blik afwendt. Als bipolair? Hm... misschien dat ook nog. Maar ook zonder etikettering zou mijn wezen ontegensprekelijk hetzelfde zijn geweest, zou men mij mensenschuw genoemd hebben of in mij een mensenhater gezien hebben, zouden anderen mij gemeden hebben en ik hen. Ik ben slechts wie ik ben. En dus probeer ik al meer dan zestig jaar voldoening – van geluk durf ik haast nooit te spreken – te vinden in de saaiheid van het leven. De strikte orde van de alledaagse monotonie behoedt me voor onaangename verrassingen, houdt deze op een verre afstand. Slechts weinig mensen kennen de rust van het zich herhalende, van de zekerheid van het zich herhalende, van de zekerheid dat iedere dag zichzelf kopieert, dat iedere dag de volgende of de vorige kan zijn. Dat alles is zoals het ook de dag voorheen al geweest is, dat is werkelijk het enige geruststellende in deze wereld. Panta rhei, misschien, maar de damstenen van een alledaagse routine vertragen de stroom van constante veranderingen

wel degelijk. In het standvastig ontwijken van het onverwachte herkent men de echte levenskunstenaar. Ik geloof dat een Duitse dichter dergelijke frasering ooit gebruikt heeft.

Die voor mij noodzakelijke saaiheid vond ik van na mijn studies tot aan mijn pensionering in de dwangmatige routine van de werkdag. In het ontbijt; in de verplaatsing naar kantoor, iedere dag via dezelfde route langs dezelfde gewestweg; in de herkenning tijdens die verplaatsing van de auto's die de tegengestelde beweging maakten, de grijze Skoda met het pronte mevrouwtje dat soms leek te glimlachen wanneer we elkaar kruisten, de neuspeuterende jongeman met het petje in zijn blauwe Opel; in het inklokken om 7.55 uur; in de lunchpauze tijdens dewelke ik mijn boterhammen at, 's maandags vier met kaas, 's dinsdags twee met kaas en twee met worst, 's woensdags, als de week half was, drie met worst en twee met muisenkeutels, 's donderdags vier met hesp en 's vrijdags – vrijdag is visdag – twee met zalmсалade en twee met haringsалade; in het uitstikken om 17.02 uur; in de terugreis; in de avondmaaltijd; in de uren voor de televisie, samen met Madeleine. Zelfs de dagelijkse wandeling met Zwof, zo ergens tussen 19.30 uur en 20.30 uur – starttijd en duur waren afhankelijk van het weer – was een perfecte illustratie van die monotonie, van het strikken van de veters van mijn stukgelopen Nikes – eerst links, dan rechts, nooit omgekeerd – tot aan het opbergen van de slipketting en de riem in het kastje naast de deur in de bijkeuken.

Zo leefde ik mijn dagen van het begin tot het eind als een asceet, een asceet zonder geloof in het numineuze, maar met een geloof in niets. Iedere dag consumeerde ik zoals ik de dag ervoor geconsumeerd had. Alleen de saaiheid van een leven, gegaard in alledaagsheid, kon me bekoren. Alleen de saaiheid was voor mij een bron van zelfrealisatie, en wat nog belangrijker is, ze behoedde me voor een al te groot geluk of een al te groot ongeluk. Ook in de saaiheid van een huwelijk met een doorsnee vrouw, die net zoals ik nog nooit geëxcelleerd heeft in wat dan ook, vond en vind ik nog steeds orde en vertrouwen. Zelfs het gezeur van Madeleine vanaf het moment dat we wakker worden, klinkt ieder dag opnieuw even geruststellend,